

різноманітна, з глибоким і щирим ліризмом. Він вживає різні віршові розміри й різноманітні поетичні засоби. Строфа здебільшого чотирирядкова з перехресним римунням. Іноді спостерігається й зміна віршового розміру. Мовностилістичні засоби поезії – народнопісенні. Твори – глибоко народні за своєю лексикою. Звертаючись до метафори етичних висловів, вигадуючи неологізми, поет зображає психологічний стан ліричного героя. Дмитро Іванов створив свій індивідуальний стиль, удосконалив і поглибив жанр балади, а також зображувально-виражальні мовні засоби та звукове оформлення:

Був засинений день.

Сонце.

Літо.

Сад зомлілий на спеку сичав.

І з колодязя

коням в корито

Журавель наливає печаль...

Плідно засіваючи поетичну ниву, оспівуючи нашу сучасність, Дмитро Іванов сповнений оптимізму, радіє сонцю, милується красою Деснянського краю. Він – Творець!

Володимир Коваль

ШЛЮБНІ ІГРИЩА СПЕЦСЛУЖБ

Дзюба С. Як я був агентом ЦРУ: Дивовижні люди. Неймовірні історії, які відбуваються насправді. Друга книга спецрепортажів. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 240 с. (з радіоверсією на CD-диску).

Власне, „Шлюбні ігрища спецслужб” – дотепний вірш молодого, але вже „розкрученого” поета Олександра Стусенка. Цей шедевр у Сергія Дзюби – замість передмови. Двірничка зізнається волоцюзі, що закохана в нього. Однак до глибини душі зворушений бомж (їхні почуття – взаємні!) відкриває свій подрузі страшну таємницю: виявляється, він – майор СБУ, який працює під прикриттям. Однак аніскільки не збентежена такою пікантною подробицею панянка розповідає коханому власний секрет: вона – теж майор і в поті чола трудиться на конкуруючу структуру – ФСБ. Неймовірна історія завершується зворушливим хепі-ендом:

Зійшлися дві спецслужби без претензій.

До ранку німували ув імлі

Передавач, захований в протезі,

Й антена, замаскована в мітлі.

До ранку есбеушник наш невтомно

В обіймах ефесбешницю гойдав.

І тільки стовп ліхтарний безсоромно

У їхню комірчину заглядав.

Світився, і йому було не сором

Дивитися на ту любовну гру.

Бо стовп ліхтарний також був майором

І, звісно ж, працював на ЦРУ.

Ось така – правда життя, де завжди є місце подвигу, зокрема, на любовному фронті. І, що головне, ця поетична прелюдія навдивовиж вдало поєднується з мемуарами С.Дзюби, які й дали назву всій книжці.

Взагалі, Сергій часто й успішно доповнює свої виступи на концертах та творчих зустрічах дивовижними бувальщинами зі свого бурхливого і, як на мене,

надзвичайно цікавого життя. Але раніше то були лише усні розповіді, не зафіксовані на папері. Проте приятелі не раз радили йому оприлюднити бодай децицію з цих чудових історій. Дзюба лише усміхався у відповідь: „Ось виповниться років сто, вже не зможу вірші складати, тоді й засяду за мемуари”.

Та одного разу, готуючи резонансний матеріал „Розвідники” про діяльність радянських, американських, англійських, французьких та китайських спецслужб (який теж увійшов до цієї книжки, сенсаційно завершивши розділ „Замінований рай”), письменник пригадав надзвичайно веселі епізоди зі свого старостування у... чоловічому монастирі – так за радянських часів у Києві називали іноземний гуртожиток на вулиці Ломоносова, де мешкали студенти з усього світу. Згадав, луснув зі сміху і негайно вмовився в ліжку, міцно стискаючи недогризену авторучку та ніжно поглажуючи в творчому екстазі стосик недовикористаного паперу. Так з’явилася „нетлінка” (власне, хто б сумнівався?!) про „Святу обитель” – загадкову споруду, де постійно коїться щось надзвичайне: плетуть свої хитромудрі тенета агенти КДБ і ЦРУ; на світанку та опівночі, шикуючись струнко у нічній білизні біля радіоприймача, слухають гімн СРСР довірливі в’єтнамці; немов відчайдушні каскадерки, спрагло видираються в п’ятні по стінах багатопверхівки найвродливіші „паломниці”...

С.Дзюба – той іще співрозмовник. Чого варта тільки історія про полковника КДБ, який, вимахуючи пістолетом, завзято розшукував у „обителі” свою неслухняну доньку, котра в цей час насолоджувалась екстримом у „келії” жагучих „ченців” із Йорданії, віртуозно втрамбувавшись у невеличку валізу, сховану під ліжком. Куди тому Девіду Копшерфільду з його фокусами!

Сергій – майстер дотепного та доброзичливого гумору, а сюжети його бувальщин сповнені детективної інтриги та колоритної містики. Тому й сприймаються як вишукана проза. Недаремно саме в цій номінації перемогла на конкурсі „Краща книга року” його перша збірка спецрепортажів з радіоверсією „Тато у декретній відпустці”. Книга мала гучний резонанс, її практично не можна „застати” на бібліотечній полиці. До того ж Сергієвого „Тата...” не лише читають, але й слухають: у тролейбусах, автобусах, в столичному метро, ніби якісь популярні пісні у виконанні „зірок” естради.

Взагалі це – перша така книга в Україні. Адже до того випускалися лише аудіозаписи літературних текстів, де твори відомих письменників просто начитували актори. А тут власні історії озвучують самі персонажі збірки.

До речі, ошелешені фахівці спочатку ніяк не могли повірити, що ця радіокнига побачила світ у провінційному Чернігові. Автору навіть запропонували переїхати до столиці. Втім Дзюба одразу заспокоїв місцевих фанів – йому тут добре, а в столиці будуть постійні фуршети та сумнівні спокусливі пропозиції. Коли ж книжки писати?!

Після успіху свого „Тата...” письменник пообіцяв випустити ще дві збірки спецрепортажів і поки що дотримує слова. Друга книжка присвячена захоплюючим мандрівкам до інших країн, планет та навіть інших (потойбічних!) світів. Хочете дізнатися, яка різниця між сучасними американськими та українськими відьмами? Як полюють на привидів? Чи є життя на Марсі? Як повернутися... з майбутнього? Або об’їздити всю Туреччину з тридцятьма доларами в кишені? Тоді ця книга – для вас!

Однак не полініться – перечитайте і ексклюзивне інтерв’ю С.Дзюби наприкінці збірки. Не пошкодуєте! Адже від шанувальників у нього немає жодних секретів. Зокрема, на запитання про присвяти дружині Тані у всіх своїх книжках Сергій відповів так: „Ті присвяти багатьом не дають спокою. Вперше я це почув від поета С.Пантюка, коли ночував у нього вдома, ще в Чернівцях. Його дружина, прочитавши мою збірку, почала дорікати чоловікові: „Чому ти не пишеш таких віршів, як Дзюба, і не присвячуєш мені книжок?”. Звісно, на якийсь час Пантюк мене зненавидів... Зараз щось подібне чую буквально на кожному кроці. Навіть деякі мої приятелі просять: „Старий, май совість, не ускладнюй нам подружжя

життя. Тільки-но виходить твоя нова книжка, починаються проблеми. Наші жінки, за першої-ліпшої нагоди, цитують Сергія Дзюбу, особливо твої присвяти...”. Я пропоную: “А ви присвятить дружинам хоча б по книжці. Хіба вони на це не заслуговують? Хіба ви їх не кохаєте?!”. А один добродій на Форумі видавців у Львові мене взагалі „добив” – підсів і по-змовницькому каже: „Це ж треба було таку файну фішку придумати – чогось на кшталт оцих присвят ні в українській літературі, ні в світовій, здається, не було! Так ви, шановний, і до „Книги Гіннеса” потрапите...” От ідіот! Насправді сім’я в ієрархії моїх цінностей посідає перше місце. Я переконаний – так і повинно бути. Це – нормально, коли чоловік присвячує дружині чи взагалі жінці, яку кохає, книжки”.

Але знаєте, чим найбільше мене здивував С.Дзюба? Ні, не дивовижними пригодами в джунглях Африки, принадними мандрівками до Англії, Італії, Ватикану та Угорщини, розповідями про війни в Іраку, Косовому, Лівані, на Кубі та в Грузії, гостинами у циганського барона, журналістськими приколами та сповідями на межі життя і смерті. Ні, найбільше Сергій вразив своєю відповіддю на останнє запитання в інтерв’ю („Чи не шкодуєш ти, що став українським письменником?”). Ось дослівна відповідь: „У Андрія Дементьєва є такий рядок: „Нікогда, нікогда ни о чём не жалеите...”. Навіть якщо завтра мене не буде – за чим шкодувати? Прожив аж 43 роки. Написав кілька десятків книжок. Кохав і був коханим. Хоча... Якби починав усе спочатку, напевне, став би священиком”.

